

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-0923

(mr. drs. S.F. van Merwijk, voorzitter, mr. S.W.A. Kelterman, mr. P.J. Neijt, leden en mr. T.A. Tang, secretaris)

Klacht ontvangen op : 1 september 2020
Ingediend door : De consument
Tegen : ASR Schadeverzekering N.V., gevestigd te Utrecht, verder te noemen de verzekeraar, waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand is overgedragen aan DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., verder te noemen de uitvoerder
Datum uitspraak : 29 oktober 2021
Aard uitspraak : Bindend advies
Uitkomst : Vordering toegewezen
Bijlage : Relevante bepalingen uit de verzekeringsvoorwaarden

Samenvatting

Rechtsbijstandverzekering. Kostenmaximum. Door de uitvoerder is dekking verleend voor het voeren van vier bestuursrechtelijke procedures. De uitvoerder stelt dat er sprake is van een samenhangend geheel van geschillen die voortvloeien uit een gebeurtenis waarvoor één kostenmaximum geldt. De consument is van mening dat een tweede kostenmaximum moet worden gehanteerd voor de handhavingsprocedure die bij de provincie aanhangig is gemaakt wegens het huidige handelen van [X] dat in strijd zou zijn met de verleende vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. De commissie volgt het standpunt van de consument en oordeelt dat in deze procedure het schadeveroorzakende voorval het huidige handelen van [X] is en dat in de andere drie procedures het schadeveroorzakend voorval het plan van [X] om uit te breiden is dat (mogelijk) overlast met zich mee zal brengen. Hoewel overlast een rol speelt in alle vier de procedures, moet hier wel een onderscheid worden gemaakt in overlast in de bestaande situatie en overlast die de toekomstige situatie met zich meebrengt. Redengevend hiervoor is dat de overlast die de consument in de bestaande situatie ondervindt zich ook voordoet als er geen sprake zou zijn van uitbreiding van [X]. De vordering wordt toegewezen.

1. De procedure

- 1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de uitvoerder; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de uitvoerder.
- 1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 18 juni 2021. De consument nam digitaal deel aan de hoorzitting, met zijn vertegenwoordigers. De uitvoerder was aanwezig.

- 1.3 Partijen hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft een rechtsbijstandverzekering bij de verzekeraar met een kostenmaximum voor externe kosten van € 12.500,- per geschil. De verzekeraar heeft de uitvoering van de rechtsbijstand uitbesteed aan de uitvoerder.
- 2.2 Op de rechtsbijstandverzekering zijn van toepassing de voorwaarden RBU 06-2 (hierna: de voorwaarden). De relevante bepalingen uit de voorwaarden zijn in de bijlage bij deze uitspraak weergegeven.
- 2.3 De consument heeft op 11 juli 2017 een beroep op zijn rechtsbijstandverzekering gedaan omdat hij als omwonende van [X] bezwaren heeft tegen het (voorontwerp)bestemmingsplan van de gemeente [naam gemeente] (hierna: gemeente) waarmee [X] kon uitbreiden.
- 2.4 De uitvoerder heeft het verzoek aanvankelijk zelf in behandeling genomen en later de behandeling van de zaak overgedragen aan een externe advocaat (hierna: de advocaat). De advocaat heeft de volgende vier procedures voor de consument aanhangig gemaakt:
- Een beroepsprocedure tegen het op 20 september 2018 door de raad van de gemeente vastgestelde bestemmingsplan “[naam bestemmingsplan 1]” (hierna: procedure 1).
 - Een beroepsprocedure tegen het op 19 september 2019 door de raad van de gemeente vastgestelde herstelbesluit “[naam herstelbesluit]” (hierna: procedure 2)
 - Een handavingsprocedure wegens het handelen van [X] en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente dat in strijd zou zijn met een uitspraak van de voorzieningenrechter van de Raad van State in de procedure over het bestemmingsplan van 20 september 2018 (hierna: procedure 3);
 - Een handavingsprocedure wegens het handelen van [X] dat in strijd zou zijn met de aan haar verleende vergunning van 30 augustus 2016 op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: procedure 4).
- 2.5 De uitvoerder heeft voor de vier procedures één kostenmaximum gehanteerd en een bedrag van € 12.500,- aan externe kosten vergoed.
- 2.6 Hierna heeft (de advocaat namens) de consument zich bij de uitvoerder beklagd over het gehanteerde kostenmaximum. Uitwisseling van standpunten tussen partijen heeft niet tot een oplossing van het geschil geleid, waarna de consument zijn klacht aan Kifid heeft voorgelegd.

De klacht en vordering

- 2.7 De consument vordert dat de uitvoerder nogmaals het kostenmaximum beschikbaar stelt voor procedure 4. Ter onderbouwing van zijn vordering voert hij het volgende aan.
- 2.8 Artikel 3 lid 3 van de voorwaarden is onduidelijk en onbegrijpelijk. Er is daarom sprake van een onredelijk bezwarend beding waardoor het artikel op grond van artikel 6:233 sub a Burgerlijk Wetboek (BW) moet worden vernietigd. Het artikel verstoort het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen ten nadele van de consument aanzienlijk.
- 2.9 De procedures 1, 2 en 3 hangen met elkaar samen en hebben dezelfde oorzaak. Die procedures zijn gevoerd tegen de gemeente om de uitbreidingsplannen van [X] tegen te houden. Procedure 4 wordt gevoerd tegen de provincie. Tussen procedures 1, 2 en 3 en procedure 4 bestaat geen enkel verband. Het gaat in procedure 4 niet om het tegenhouden van de uitbreidingsplannen van [X] maar om de aantasting van het woon- en leefklimaat door de huidige bedrijfsvoering van [X]. Het huidige handelen is volgens de consument in strijd met een aan [X] verleende vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Het draait in procedure 4 om de feitelijke ontwikkeling, zoals de bestaande (verkeers)overlast die de consument al vier jaar van [X] ondervindt. De advocaat van de consument heeft een periode van meer dan zes maanden over dit punt gecommuniceerd met de uitvoerder maar door de uitvoerder is steeds geweigerd om een gefundeerde onderbouwing te geven van zijn standpunt en er werd niet gereageerd op e-mails en terugbelverzoeken.
- 2.10 Andere rechtsbijstanduitvoerders die ook bij de procedures zijn betrokken door andere omwonenden beschouwen de handavingsprocedure wel als een andere procedure, waarvoor opnieuw het kostenmaximum voor externe kosten beschikbaar is.

Het verweer

- 2.11 De uitvoerder heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Het standpunt van de uitvoerder is dat er voor procedure 4 geen nieuw kostenmaximum geldt omdat er sprake is van een samenhangend geheel van geschillen. In dit kader heeft de uitvoerder ook verwezen naar eerdere uitspraken van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening.¹ Gelet op artikel 3 lid 3 van de voorwaarden geldt dan één kostenmaximum. Het onderscheid dat de consument maakt is niet bepalend voor het antwoord op de vraag of er sprake is van een samenhangend geheel van geschillen. Procedure 4 wordt tegen de provincie gevoerd om het verzet tegen de uitbreidingsplannen te ondersteunen.

¹ Kifid GC 2010-140, Kifid GC 2016-339, Kifid GC 2017-676 en Kifid GC 2020-657, te vinden op www.kifid.nl.

In procedure 4 wordt verwezen naar de bestemmingsplanprocedure (lees: de procedures 1, 2 en 3) en de Raad van State heeft in het kader van de bestemmingplanprocedure in een tussenuitspraak ook verwezen naar de Natuurbeschermingswet. De gebeurtenis die leidde tot meerdere geschillen is daarom de voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan ten behoeve van de uitbreiding van [X]. In verband met het verzet tegen dat voornemen voert de consument procedures tegen de gemeente en de provincie.

- 2.12 De vier procedures zijn terug te voeren tot de overlast die de consument om verschillende redenen ondervindt van [X]. De uitvoerder merkt op dat de consument pas een handhavingsprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is gestart ten tijde van de procedures die in het kader van het bestemmingsplan zijn gevoerd; dit terwijl de consument stelt dat hij al vier jaar overlast ondervindt.
- 2.13 Dat er procedures bij verschillende instanties worden gevoerd is volgens de uitvoerder niet maatgevend. Hij verwijst in dit kader naar een eerdere uitspraak van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening van 11 augustus 2020.² In die uitspraak is tevens geoordeeld dat een gelijkkluidende bepaling als artikel 3 lid 3 van de voorwaarden niet onduidelijk en onbegrijpelijk is.
- 2.14 Ten aanzien van de communicatie heeft de uitvoerder opgemerkt dat het door hem ingenomen standpunt zowel telefonisch als schriftelijk is toegelicht. Wel erkent de uitvoerder dat er niet steeds snel is gereageerd.
- 2.15 Dat andere rechtsbijstanduitvoerders voor procedure 4 mogelijk een ander kostenmaximum hanteren, is niet relevant omdat de uitvoerder zich moet beperken tot de beoordeling van de van toepassing zijnde voorwaarden. Daarbij komt dat de consument deze stelling niet heeft onderbouwd.

3. De beoordeling

- 3.1 De vraag die de commissie moet beantwoorden, is of de consument op grond van de verzekeringsvoorwaarden recht heeft op nogmaals een kostenmaximum van € 12.500,- voor de externe kosten voor procedure 4.
- 3.2 Deze vraag moet worden beantwoord aan de hand van de voorwaarden. In artikel 1 van de voorwaarden (zie de bijlage) wordt het begrip ‘gebeurtenis’ omschreven als het voorval dat, of de feitelijke ontwikkeling die redelijkerwijs moet worden beschouwd als de oorzaak van het geschil.

² Kifid GC 2020-657, overwegingen 3.7 en 3.8, te vinden op www.kifid.nl.

In artikel 3 lid 3 van de voorwaarden (zie de bijlage) staat dat geschillen die met elkaar samenhangen en uit een gebeurtenis voortvloeien worden beschouwd als één geschil. Vervolgens staat in artikel 4 lid 2 van de voorwaarden dat de in artikel 5.1.b genoemde externe kosten die uit de rechtsbijstand voortvloeien worden vergoed tot maximaal € 12.500,- per geschil.

- 3.3 De consument heeft allereerst aangevoerd dat artikel 3 lid 3 van de voorwaarden onredelijk bezwarend is. In dit standpunt kan de consument niet worden gevolgd. In lijn met eerdere uitspraken, waaronder Kifid GC 2020-657, is de commissie van oordeel dat toetsing aan de Richtlijn 93/13/EEG Oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en afdeling 6.5.3 Burgerlijk Wetboek (BW) niet aan de orde is, omdat ook in dit geval geen sprake is van een onduidelijke of onbegrijpelijke dekkingsbepaling.
- 3.4 De commissie moet dus vaststellen wat het (schadeveroorzakende) voorval is dat, of de feitelijke ontwikkeling is die redelijkerwijs moet worden beschouwd als de oorzaak van de geschillen met de gemeente en de provincie. Als dit dezelfde gebeurtenis is waaruit een samenhangend geheel van geschillen is voortgevloeid, geldt eenmaal en niet tweemaal het kostenmaximum. Naar het oordeel van de commissie gaat het bij procedure 4 om een ander schadeveroorzakend voorval dan bij de procedures 1, 2 en 3. In procedure 4 is het schadeveroorzakende voorval het huidige handelen van [X] waar de consument al enige tijd overlast van ondervindt en in de procedures 1, 2 en 3 is het schadeveroorzakend voorval het plan van [X] om uit te breiden dat (mogelijk) overlast met zich mee zal brengen. Hoewel overlast een rol speelt in alle vier de procedures, moet hier wel een onderscheid worden gemaakt in overlast in de bestaande situatie en overlast die de toekomstige situatie met zich meebrengt. Redengevend hiervoor is dat de overlast die de consument in de bestaande situatie ondervindt zich ook voordoet als er geen sprake zou zijn van uitbreiding van [X]. Dat procedure 4 is gestart nadat de procedures 1, 2 en 3 aanhangig waren gemaakt en zelfs mogelijk (mede) is gestart met het oog op het verzet tegen de uitbreidingsplannen maakt dit niet anders. Ook zonder de uitbreidingsplannen van [X] ondervond de consument al overlast en had procedure 4 aanhangig gemaakt kunnen worden.
- 3.5 De uitvoerder heeft verwezen naar een aantal uitspraken van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening, maar deze verwijzing treft geen doel, nu de feiten in die uitspraken anders waren.
- 3.6 Het beroep van de uitvoerder op artikel 3 lid 3 van de voorwaarden gaat dus niet op. Gelet hierop behoeven de andere stellingen die de consument hiertegen heeft ingebracht geen verdere bespreking.

- 3.7 Voor zover de consument klaagt over de gebrekkige communicatie overweegt de commissie dat de uitvoerder heeft erkend dat hij niet altijd even adequaat op de vragen heeft gereageerd maar dat het standpunt zowel telefonisch als schriftelijk door hem is toegelicht. Hoewel de trage communicatie vanuit de uitvoerder niet de schoonheidsprijs verdient, is niet gebleken dat de uitvoerder heeft geweigerd een gefundeerde onderbouwing van zijn standpunt te geven. Nu verder niet is gesteld en ook niet is gebleken dat de trage communicatie tot enige schade van de consument heeft geleid, behoeft dit punt geen verdere bespreking.
- 3.8 De commissie komt tot de conclusie dat de uitvoerder nogmaals een kostenmaximum van € 12.500,- beschikbaar moet stellen voor procedure 4. De klacht is gegrond en de vordering wordt toegewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering van de consument toe en bepaalt dat de uitvoerder gehouden is de externe kosten voor rechtsbijstand voor procedure 4 te vergoeden tot maximaal € 12.500,-.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening als wordt voldaan aan de vereisten van artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Het reglement van de commissie van beroep en meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage - Relevante bepalingen uit de verzekeringsvoorwaarden

“(…)

Rubriek Rechtsbijstand

Bijzondere Voorwaarden Rechtsbijstand Particulieren

“(…)

Artikel 1

Aanvullende begripsomschrijvingen

“(…)

I. Gebeurtenis

In afwijking van de omschrijving in de Algemene Begripsomschrijvingen verstaan wij onder gebeurtenis het voorval dat, of de feitelijke ontwikkeling die redelijkerwijs moet worden beschouwd als de oorzaak van het geschil. In geval van het verhaal van schade is het schadeveroorzakende voorval de gebeurtenis.

“(…)

Artikel 3

Omvang van de dekking

“(…)

- 1. Als de verzekerde als particulier ten gevolge van een gebeurtenis betrokken raakt in een geschil, waardoor hij in een eigen behoefte aan rechtsbijstand moet voorzien, kan hij aanspraak maken op het verlenen van rechtsbijstand. Deze aanspraak kan de verzekerde alleen maken als voldaan wordt aan beide onderstaande voorwaarden:*
 - a. de gebeurtenis, het geschil en de daaruit voortvloeiende behoefte aan rechtsbijstand doen zich voor gedurende de looptijd van de verzekeringdekking;*
 - b. de gebeurtenis, het geschil en de daaruit voortvloeiende behoefte aan rechtsbijstand konden bij de aanvang van de dekking van de verzekering redelijkerwijs niet worden voorzien.*
- 2. Een gebeurtenis waarvan de verzekerde niet op de hoogte was en ook niet op de hoogte behoefte te zijn, kan niet worden aangemerkt als de oorzaak van het geschil. Bij twijfel moet de verzekerde dit aan tonen.*
- 3. Een samenhangend geheel van geschillen die voortvloeien uit een gebeurtenis worden beschouwd als één geschil.*

“(…)

Artikel 4

Verlening van de rechtsbijstand

“(…)

- 2. De schaderegelaar vergoedt de in artikel 5.1b genoemde externe kosten die uit de rechtsbijstand voortvloeien tot maximaal €12.500,- per geschil.*

“(…)”